

EVROPSKÁ OBČANSKÁ INICIATIVA

ZASTAVME ODSTRAŇOVÁNÍ
ŽRALOČÍCH PLOUTVÍ – ZASTAVME
OBCHODOVÁNÍ S NIMI

VYUŽIJTE NAŠE MATERIÁLY A ŠKOLENÍ – DISKUTUJTE -
KONTAKTUJTE ZKUŠENĚJŠÍ - NECHTE SI PORADIT

| Obsah

Iniciativa: Stop Finning – Stop the trade
(Zastavme odstraňování žraločích ploutví –
zastavme obchodování s nimi) 3

Kampaň 4

Dopad kampaně 9

1

Iniciativa: Stop Finning – Stop the trade (Zastavme odstraňování žraločích ploutví – zastavme obchodování s nimi)

„Stop Finning – Stop the trade (Zastavme odstraňování žraločích ploutví – zastavme obchodování s nimi)“ je již osmá úspěšná evropská občanská iniciativa (ECI). Vyzývá Komisi, aby v EU ukončila obchodování s žraločími ploutvemi oddělenými od těl, a to rozšířením působnosti nařízení (EU) č. 605/2013, které zakazuje odstraňování žraločích ploutví, a dále aby zakázala dovoz, vývoz a tranzit oddělených žraločích ploutví do Evropské unie, z ní a na jejím území.

Iniciativa „Stop Finning – Stop the trade (Zastavme odstraňování žraločích ploutví – zastavme obchodování s nimi)“ byla zaregistrována 2. ledna 2020 a období sběru podpisů bylo zahájeno 31. ledna 2020. Během něj se podařilo shromáždit **1 119 996 ověřených podpisů (prohlášení o podpoře) a minimálního požadovaného počtu podpisů bylo dosaženo v 15 členských státech**. V zájmu kompenzace časové ztráty způsobené pandemií covidu-19 bylo období sběru podpisů prodlouženo o jeden rok, tedy do 31. ledna 2022¹.

Po ukončení fáze sběru podpisů byla iniciativa ověřována (období ověřování bylo v důsledku pandemie rovněž prodlouženo) – to znamená, že v jednotlivých členských státech proběhla kontrola a validace prohlášení o podpoře ze stran odpovědných orgánů. Iniciativa pak byla 11. ledna 2023 formálně předložena Evropské komisi ([tiskové oznámení](#)). Svě vyjádření Komise vydala 5. července 2023.

Faktory, které přispěly k úspěšnosti iniciativy:

- navázání silného partnerství s nejrůznějšími organizacemi,
- zřízení sítě podporovatelů myšlenek iniciativy ještě před jejím zahájením,
- intenzivní networking a rozvoj partnerství s dalšími organizacemi v průběhu celé kampaně,
- důraz na využívání sociálních médií k oslovení širší veřejnosti a nových cílových skupin,
- zřízení týmů dobrovolníků v jednotlivých zemích EU, kteří měli za úkol pomáhat s přípravou a vedením místních kampaní.

¹ V souladu s nařízením (EU) 2020/1042, rozhodnutím C(2020) 9226 a rozhodnutím C(2021) 1121.

2

Kampaň

Příprava

Stejně jako organizátoři ostatních evropských občanských iniciativ přistupovali organizátoři iniciativy „Stop Finning – Stop the trade (Zastavme odstraňování žraločích ploutví – zastavme obchodování s nimi)“ k jejímu tématu s velkým nadšením a byli připraveni dovést ji k úspěchu. Nejdůležitější částí celého procesu je bezpochyby příprava. Během přípravné fáze vypracují organizátoři strategii kampaně a vybudují si síť kontaktů pro budoucí spolupráci. Základem úspěchu této iniciativy bylo vytvoření **sítě partnerských organizací a dobrovolníků**. Iniciativu podporovalo 105 organizací, 14 sdružení vodních sportů, 14 podniků a 16 známých a vlivných osobností. Hlavním podporovatelem byla nevládní organizace Sea Shepherd, která organizátorům poskytovala finanční podporu, odborné znalosti ohledně vedení kampaně a související poradenství.

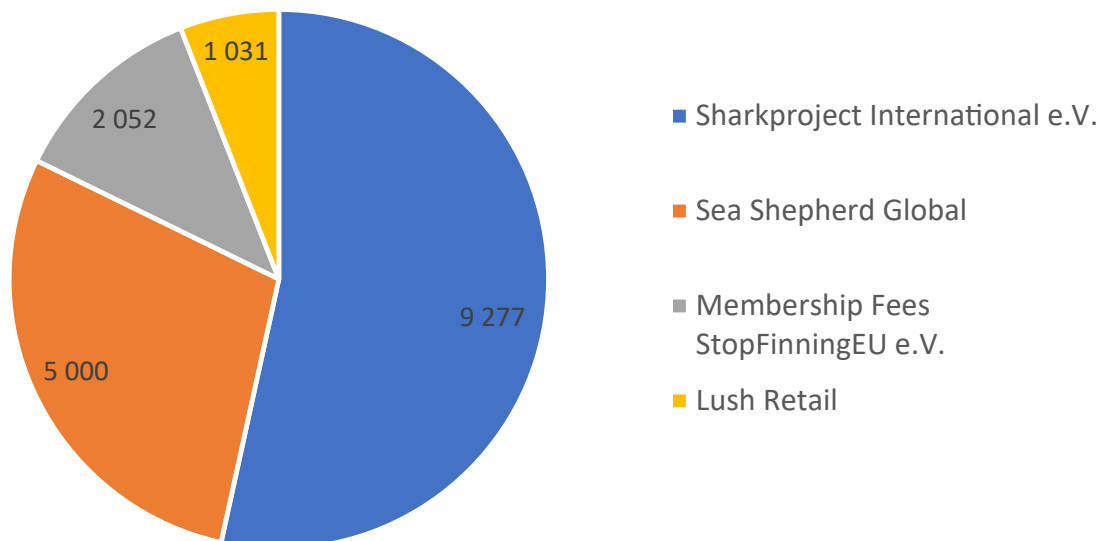
Jednou z výzev bylo zajistit, aby partnerské organizace iniciativu podporovaly aktivně. Organizátoři proto iniciovali sérii online konferenčních hovorů, při nichž partnerské subjekty průběžně informovali o pokroku iniciativy, pravidelně zasílali informační zpravodaj, vytvořili materiály, které si partnerské subjekty mohly přizpůsobit pro použití v rámci svých vlastních komunikačních kanálů, a dodali tipy na pořádání lokálních akcí na propagaci iniciativy.

Pro tuto iniciativu měla rovněž zásadní význam **aktivita na internetu** – sběr podpisů totiž probíhal během pandemie covidu-19, a proto nebylo možné realizovat prezenční akce. Organizátoři vytvořili vícejazyčné internetové stránky s podkladovými informacemi o iniciativě, požadavky iniciativy a příslušnými zdroji (např. faktickými přehledy a harmonogramem kampaně). Zároveň iniciativu prezentovali i v sociálních médiích: na [Facebooku](#) (15 000 příznivců), [Instagramu](#) (37 600 příznivců), [X \(dříve Twitter\)](#) (1 998 příznivců) a [Youtube](#) (229 odběratelů).

Celkově pak získali na podporu iniciativy „Stop the Finning – Stop the Trade“ 17 360 eur. Vykazují se pouze příspěvky přesahující 500 eur na jednoho dárce.

Zdroje financování (€)

| Realizace kampaně

Organizátoři iniciativy určili 10 členských států, na které se zaměřili při dosahování minimálního požadovaného počtu shromážděných podpisů: Česko, Francie, Itálie, Lucembursko, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Rakousko, Řecko a Španělsko. Tyto země si zvolili ze dvou důvodů:

1. jsou součástí obchodu se žraločími ploutvemi a návrhy evropské občanské iniciativy se jich tak přímo dotýkají
2. působí v nich většina partnerských organizací, dobrovolníků a influencerů.

V důsledku pandemie museli organizátoři svou původní strategii kampaně revidovat a zaměřit se na aktivity na internetu, včetně online sběru podpisů. Překážky způsobené pandemií se podařilo vyřešit díky prodloužení období sběru podpisů, pomoci sítě partnerů a dobrovolníků a také vedením intenzivní kampaně na sociálních sítích. Prostřednictvím činnosti partnerských organizací, dobrovolníků a díky kampani v sociálních médiích shromáždili organizátoři během 20 dnů před oficiálním koncem období sběru podpisů více než 500 000 podpisů, což je pozoruhodný výkon. Význam při tom měla propagace kampaně mezi veřejností, přičemž právě v této oblasti

„To vše (kampaně v sociálních médiích a osvěta) vedlo ke zvýšení povědomí o naší iniciativě! Je třeba vybavit se trpělivostí a věřit, že se to podaří... což není vždy úplně jednoduché.“

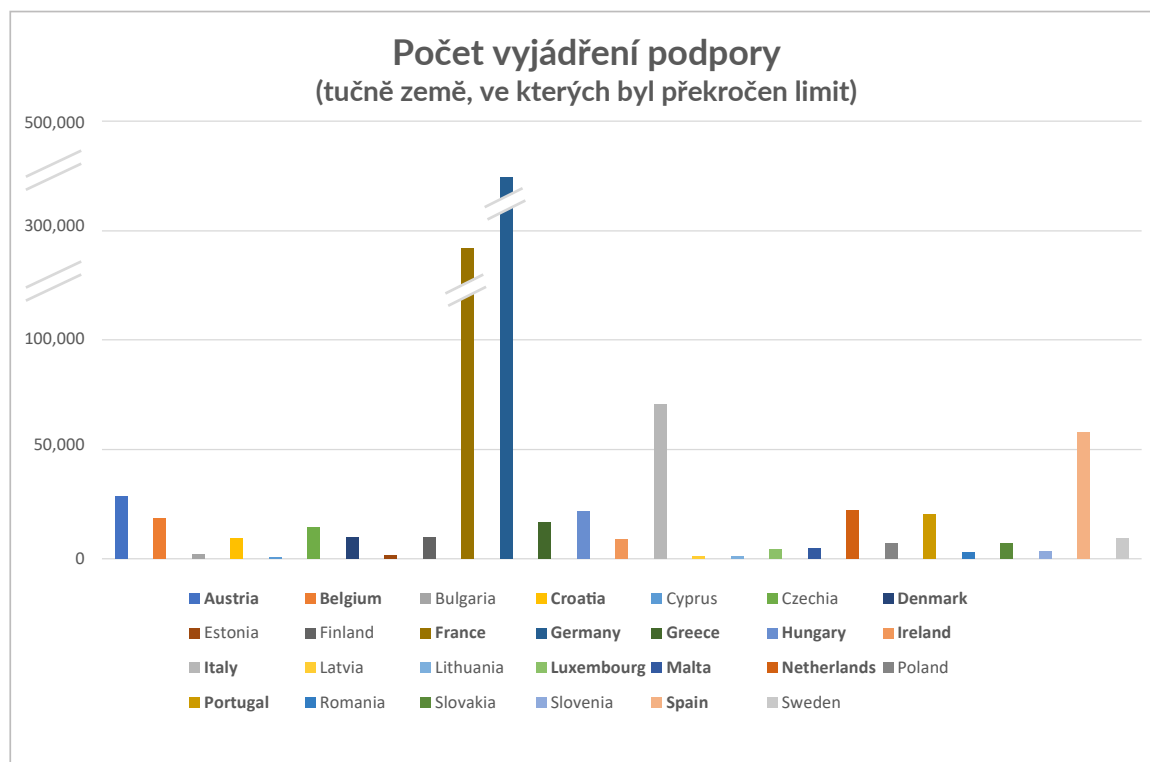
– jeden z organizátorů evropské občanské iniciativy „Stop Finning“

sehráli zásadní úlohu **influenceři**. Každý úspěšný krok, kterého organizátoři a dobrovolníci dosáhli, jako je například dosažení požadovaného minimální počtu shromážděných podpisů v jednotlivých členských státech, byl příležitostí k tomu, aby se iniciativě dostalo větší dynamiky. K propagaci iniciativy a ke zvýšení povědomí o ní pak organizátoři rovněž využili milníků dosažených v oblasti ochrany oceánů. Navzdory pandemii mohli organizátoři uspořádat některé celoevropské akce ve velkých městech, například v Římě, Athénách či Berlíně.

Shromažďování podpisů

Organizátoři iniciativy „Stop Finning – Stop the Trade“ využili **centrálního online systému sběru**. Kvůli pandemii bylo shromažďování podpisů velmi obtížné a v průběhu kampaně zpomalilo. Organizátoři se obrátili na síť partnerů a dobrovolníků, jež jim pomohli zachovat dynamiku rozjeté kampaně a pokračovat v propagaci iniciativy. Prostřednictvím influencerů pak iniciativa získala poměrně velkou publicitu v sociálních médiích. To mělo obrovský dopad a vedlo ke shromáždění více než 1,1 milionu podpisů. Další informace naleznete v [blogu](#) iniciativy na Fóru evropské občanské iniciativy.

| Ověření podpisů a předložení iniciativy Komisi

Po prodloužení období sběru podpisů se nakonec podařilo shromáždit 1 202 121 podpisů ve 27 členských státech EU, přičemž za platné označily příslušné vnitrostátní orgány 93 % podpisů. Dne 11. ledna 2023 pak organizátoři uspořádali akci na Place du Luxembourg v Bruselu, aby oslavili předložení **1 119 996 milionů ověřených prohlášení o podpoře** Komisi. Před Evropským parlamentem se v daný den sešlo přes 50 podporovatelů z více než 10 zemí EU (viz [příspěvek na sociálních sítích](#)). Předložením podpisů bylo zahájeno šestiměsíční období přezkumu ze strany Komise.

3

Dopad kampaně

Posouzení a rozhodnutí Komise

Po formálním předložení iniciativy se organizátoři dne 6. února 2023 setkali s evropským komisařem pro životní prostředí, oceány a rybolov Virginijusem Sinkevičiusem ([tisková zpráva](#)). Dne 27. března 2023 uspořádal Evropský parlament o iniciativě „Stop Finning – Stop the Trade“ veřejné slyšení ([záznam veřejného slyšení](#)). Během něho pak organizátoři představili cíle iniciativy a zapojili se do diskuse s europoslanci ([zásadní momenty slyšení EP](#)). Dne 11. května 2023 byla iniciativa projednána na plenárním zasedání Evropského parlamentu ([záznam diskuse](#)).

Autorská práva: European Union, 2023 ([link](#))

Dne 5. července 2023 přijala Komise **sdělení, v němž představuje opatření v reakci na evropskou občanskou iniciativu „Stop Finning – Stop the Trade“**. Komise iniciativu uvítala a rozhodla se přijmout tato opatření ([viz tisková zpráva](#)):

1. posoudí, zda je vhodné zahájit legislativní opatření s cílem ukončit obchod s ploutvemi žraloků oddělenými od těla, vypracuje posouzení dopadů uplatňování politiky obchodu s ploutvemi, které jsou s tělem přirozeně spojeny, na životní prostředí a sociální a hospodářskou sféru,
2. do konce roku 2024 zajistí vypracování lepších statistik ohledně obchodu s produkty ze žraloků,
3. posílí prosazování opatření EU týkajících se sledovatelnosti, a to lepším prosazováním předpisů EU, které se vztahují na celý hodnotový řetězec,
4. zintenzivní působení EU na mezinárodní úrovni v zájmu propagace celosvětového zákazu odřezávání žraločích ploutví a dalších opatření.

Dne 13. července 2023 se organizátoři setkali s komisařem Sinkevičiusem, aby reakci Komise na tuto občanskou iniciativu projednali. Dne 18. října 2023 pak zveřejnili odpověď na reakci Komise, v níž zdůraznili veškeré argumenty, které je třeba zvážit, aby bylo posouzení dopadů spravedlivé a vyvážené ([viz tisková zpráva](#)).

Rady a tipy pro organizátory budoucích iniciativ

- Vytvořte si před zahájením kampaně rozsáhlou a pevnou síť partnerských organizací a dobrovolníků.
- Věnujte pozornost náležitě komunikaci se sítí partnerských organizací a dobrovolníků.
- Vypracujte pro síť partnerských organizací a dobrovolníků materiály, které mohou k propagaci iniciativy použít.
- Spojte se prostřednictvím sociálních médií s celebritami či influencery, kteří mohou iniciativu dále propagovat.

